

تحلیل عوامل مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز

عباس جهان‌تاب نژاد^۱، عبدالرحمن مهدی‌پور^۲، امین خطیبی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی‌ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه شهیدچمران اهواز

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه شهیدچمران اهواز

۳. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه شهیدچمران اهواز*

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۱/۲۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۰/۱۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر، تحلیل عوامل مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز بود. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی بود که با روش پیمایشی انجام شد. جامعه آماری همه معلمان ورزش مرد و زن شهر اهواز بودند (تعداد = ۵۲۱). حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان برآورد شد (۲۲۰ نفر). ابزار اندازه‌گیری پرسش‌نامه پژوهشگرساخته بود. برای بررسی روایی محتوایی و صوری، پرسش‌نامه در اختیار چند تن از اساتید مرتبط قرار گرفت و پس از اعمال اصلاحات موردنظر توزیع شد. همچنین، برای بررسی روایی و پایایی سازه‌ای از روایی همگرایی و واگرایی استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که نه عامل فرهنگی و اجتماعی، مدیریتی و سازمانی، اقتصادی، نیروی انسانی متخصص، امکانات و تجهیزات، انگیزشی، زمانی، آب‌وهوا و رسانه بر توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز تأثیر دارند. به‌طورکلی، با توجه به خروجی نهایی نرم‌افزار پی.ال.اس. و شاخص‌های برازش آن مشخص شد که مدل ارائه‌شده با داده‌های حاصل از پژوهش منطبق می‌باشد و مناسب است. در این میان، عوامل مدیریتی با ضریب مسیر ۰/۳۲۶ بیشترین و عوامل انگیزشی با ضریب مسیر ۰/۰۷۱ کمترین تأثیر را بر عوامل توسعه ورزش‌های پایه در مدارس اهواز دارند. به‌طورکلی، توصیه می‌شود نگاه ویژه‌ای به عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش‌های پایه در مدارس انجام شود و در سیاست‌گذاری‌های ورزشی مدارس این نتایج لحاظ شوند.

واژگان کلیدی: ورزش پایه، توسعه، عوامل مؤثر، مدارس ابتدایی

مقدمه

امروزه، ورزش به عنوان یک پدیده اجتماعی در دنیا و از جمله در کشور ما پذیرفته شده و با استقبال خوبی روبه‌رو شده است. ورزش به‌عنوان یک ابزار چند بعدی با تأثیرات گسترده، جایگاه و نقش خود را در اقتصاد، سلامتی افراد، گذراندن اوقات فراغت سالم و لذت‌بخش، روابط اجتماعی، پیشگیری از مفسدات اجتماعی و انحرافات اخلاقی رو به گسترش در جامعه و کاربردهای متعدد دیگر متجلی کرده است (حمیدی، ۱۳۷۸، ۲۱). به طور کلی، ورزش در نهایت بازتابی از جامعه امروز است. از طریق ارتقاء ورزش، فعالیت‌های ورزشی به عنوان یک ابزار برای توسعه جوامع و صلح در فرهنگ‌های مختلف هستند (کارتاکولیس، کارلیس و کارداکیس، ۲۰۰۹).

توسعه ورزش کمک همه جانبه‌ای به مردم برای شروع یک ورزش، ماندن در ورزش انتخابی خود و موقعیت در آن است. کالینز^۲ توسعه ورزش را به‌عنوان فرصتی تأثیرگذار، سیستم‌ها و ساختارها و فرایندهایی تعریف کرده است که افراد جامعه را در تمام سطوح با گروه‌های خاص یا منطقه‌ای قادر می‌کند در ورزش، تفریح و سرگرمی شرکت کنند و عملکردشان را به هر سطحی که مدنظر آنها است، پیشرفت دهند (سوتیریادو^۳، ۲۰۱۲). در عصر حاضر، ورزش و بازی‌های المپیک به‌عنوان رقابتی که بیش از نیمی از مردم جهان از طریق گیرنده‌های خود آن را تماشا می‌کنند، در همه کشورهای جهان ارزش زیادی دارد. در عرصه المپیک، کشورها به دنبال قدرت‌نمایی و نشان دادن توانایی خود در بخش ورزش هستند؛ البته کشورهایی می‌توانند در این عرصه در جایگاه بالاتری قرار گیرند که در ورزش‌های پایه سرمایه‌گذاری کنند (عسکری، ۱۳۹۱).

افزون بر این، می‌توان یکی از مهم‌ترین بخش‌های متداول در توسعه ورزش یک جامعه را ورزش‌های پایه دانست. امروزه، ورزش‌های پایه به طور ویژه مورد توجه کشورهای مختلف قرار گرفته‌اند (آبوت، باتن، پپینگ و کولین^۴، ۲۰۰۵). ورزش‌های پایه (ژیمناستیک، شنا و دوومیدانی) به دلیل ویژگی‌هایی همچون پایه و اساس بودن همه فعالیت‌های بدنی و ورزشی، مادر بودن برای همه ورزش‌ها و تعداد مدال‌های زیاد در المپیک، در میان کشورهای دنیا اهمیت فراوانی یافته‌اند و کشورهایی در المپیک و مسابقات قهرمانی جهان در سکوه‌های بالا قرار می‌گیرند که برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری مناسب داشته و رفع موانع توسعه ورزش‌های پایه را در برنامه‌ها و اولویت اول کاری خود قرار داده باشند.

-
1. Kartakoullis, Karlis & Karadakis
  2. Collins
  3. Sotiriadou
  - . . . Abbott, Button, Pepping, & Collins

شروع ورزش‌های پایه و اولین مکان برای توسعه آن‌ها، مدارس آموزش و پرورش هستند. نخستین هدف در آموزش و پرورش نیز رشد ابعاد گوناگون شخصیت فرد از جنبه‌های مختلف جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی است. رسالت اصلی درس تربیت‌بدنی و ورزش در دوره ابتدایی ایجاد زمینه مناسب برای دستیابی دانش‌آموزان به الگوهای حرکتی بنیادی و پرورش مهارت‌های پایه حرکتی و ورزشی، لذت‌بردن از انجام فعالیت‌های ورزشی، گرایش به بهبود و توسعه حرکات پایه و مهارت‌ها، رعایت اصول اخلاقی، بهداشتی، عاطفی و اجتماعی در بازی‌هایشان، رشد شناخت و آگاهی دانش‌آموزان از انواع حرکت در اعضای مختلف بدن، آشنایی با تأثیر تغذیه مطلوب و ورزش بر سلامت، بهداشت فردی و عمومی، اصول ایمنی در ورزش‌ها و بازی‌های رایج آموزشگاهی است (ارشاد، اردستانی و آزمون، ۱۳۹۱).

پژوهش‌های زیادی به بررسی ورزش مدارس و توسعه ورزش‌های پایه در مدارس پرداخته‌اند. فیروزی، رضوی و فرزاد (۱۳۹۰) طی پژوهشی دریافتند ۱۰ عامل اثرگذار بر کیفیت بخشی درس تربیت‌بدنی از دیدگاه معلمان ورزش زن و مرد به ترتیب اولویت عبارتند از: ۱- ارزشیابی؛ ۲- شیوه تدریس؛ ۳- تخصص معلمان ورزش؛ ۴- برنامه آموزشی؛ ۵- امکانات؛ ۶- محتوای آموزشی؛ ۷- نگرش (مسئولان، دانش‌آموزان و معلمان)؛ ۸- تجربه معلمان ورزش؛ ۹- بودجه؛ ۱۰- اهداف آموزشی. همچنین، شریعتی، صلصالی، معینی و نیکروان (۱۳۹۰) موانع دانش‌آموزان دختر شهر مشهد را برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی شناسایی کردند و دریافتند موانع اقتصادی و تسهیلاتی از مهم‌ترین موانع به شمار می‌آیند و موانع شخصی، فرهنگی و خانوادگی در درجات بعدی قرار دارند. هاردی، کینگ، فارل، مکنیون و هاوالت (۲۰۱۰) به بررسی مهارت‌های ورزشی پایه در بین دانش‌آموزان استرالیایی پرداختند و دریافتند فضا، تجهیزات ورزشی و برنامه‌ریزی مناسب از نکات ضروری برای توسعه این مهارت‌هاست. بوردن و مارلن^۲ (۲۰۱۳) دریافتند مهم‌ترین موانع شرکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های فوق‌برنامه ورزشی مدرسه عبارتند از کمبود منابع مالی، کمبود امکانات، کمبود کارکنان و مربیان علاقه‌مند و توانمند و علاقه کم دانش‌آموزان. پژوهشگران دیگری نیز اشاره کرده‌اند که عوامل اقتصادی-اجتماعی بزرگ‌ترین مانع فعالیت‌های بدنی و مشارکت در فعالیت‌های فوق‌برنامه مدرسه هستند (کانترز، باکارو، ادواردز، کاسپر و فلویید^۳، ۲۰۱۳). طبق گزارش مؤسسه پژوهشی تناسب اندام و سبک‌زندگی کانادا^۴ (۲۰۱۴)، مهم‌ترین موانع توسعه ورزش‌های پایه عبارتند

1. Hardy, king, Farrell, Macniven, & Howlett
2. Burden & Marlene
3. Kanters, Bocarro, Edwards, Casper, & Floyd
4. Canadian Fitness & Lifestyle Research Institute

از موانع مالی، محدودیت زمانی والدین، برنامه‌ریزی، موانع ساختاری، محدودیت زمانی دانش‌آموزان و نبود مربی مناسب. سوفو، لی، چو و سین^۱ (۲۰۱۶) نیز دریافتند چهار مانع مهم برای آموزش فعالیت‌های بدنی در مدارس پایه چین وجود دارد که عبارتند از ۱- فقدان منابع از قبیل راهنمای معلم؛ ۲- فقدان زمان؛ ۳- فقدان حمایت معلمان دیگر؛ ۴- فقدان آموزش کافی.

براساس این مطالب و با توجه به اینکه مدارس آموزش و پرورش نخستین مکانی هستند که محل آموزش ورزش به ویژه ورزش‌های پایه هستند، مدارس آموزش و پرورش نقشی کلیدی در توسعه ورزش‌های پایه و جهت‌گیری ورزش دانش‌آموزان در آینده برعهده دارند. این نقش کلیدی بر همگان و به ویژه مسئولان، معلمان و دبیران آموزش و پرورش روشن است که استمرار یادگیری و اجرای حرکات اصلی و بنیادی و مهارت‌های حرکتی در دوره نوجوانی و به‌خصوص در دوره ابتدایی انجام می‌شود و توسعه می‌یابد؛ بنابراین، وزارت آموزش و پرورش که متولی تعلیم و تربیت افراد به ویژه نونهالان، نوجوانان و جوانان است، مسئولیت تأمین سلامت جسم و روح آنان را از راه توسعه برنامه‌های تربیت‌بدنی در مدارس نیز برعهده دارد؛ از این رو گسترش برنامه‌های تربیت‌بدنی در مدارس و توسعه ورزش‌های پایه از نیازهای اساسی تعلیم و تربیت هستند و لزوم استمرار آن در تمام مقاطع تحصیلی انکار ناپذیر است. از نظر ساختار آموزش و پرورش یک دانش‌آموز نحوه انجام فعالیت‌های حرکتی و ورزشی عمده خود را در چهارچوب درس تربیت‌بدنی آموزش می‌بیند و اجرا می‌کند. همواره بحث حمایت از ورزش‌های پایه در ورزش ایران وجود داشته است. گسترش برنامه‌های تربیت‌بدنی و ورزش‌های پایه در مدارس کشور به منابع انسانی متخصص، تجهیزات ورزشی مناسب و مطلوب و برنامه‌ریزی دقیق و اصولی نیاز دارد؛ بنابراین، یکی از پایگاه‌های مهم ورزش قهرمانی در مدارس بنا نهاده می‌شود. ارائه مهارت‌های حرکتی پایه و آموزش ورزش‌های پایه نظیر ژیمناستیک و شنا به دانش‌آموزان، آن‌ها را برای ورزش‌های آینده، فعالیت‌های بدنی، خدمت سربازی و به‌طور کلی، برای زندگی بهتر آماده خواهد کرد (کشگر، دادرس و قیصری، ۱۳۹۳). همچنین، پژوهش‌ها نشان می‌دهند که اگر ورزش مدارس به‌طور جدی توسعه یابد، می‌تواند توسعه ورزش کشور را در سطح جامعه تحت‌تأثیر قرار دهد (راسخی، ۱۳۸۶). برنامه درسی تربیت‌بدنی پایه‌های ابتدایی با تأکید بر آموزش آمادگی جسمانی، آموزش مهارت‌های مقدماتی بسکتبال، هندبال، بدمینتون، دوومیدانی، بهداشت، تغذیه و ایمنی، در قالب کتاب راهنمای معلم و لوحه‌های آموزشی ویژه دانش‌آموز، تدوین شده است و در اختیار آن‌ها قرار گرفته است. در سال‌های اخیر، به‌دنبال تصویب و اجرایی شدن اسناد تحولی از جمله برنامه درسی ملی و اتخاذ رویکرد فرهنگی-

1. Sofu, Lee, Chow, & Sin

تربیتی در برنامه‌های درسی، گروه درسی تربیت‌بدنی اقدام به تألیف کتاب‌های ضمیمه تربیت‌بدنی در دوره ابتدایی کرده است. بر اساس این رویکرد، درس تربیت‌بدنی مأموریت زمینه سازی برای تحقق اهداف زیر را دنبال می‌کند: حفظ سلامت و تندرستی به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین نعمت‌های الهی، شناسایی و شکوفایی استعدادها و ورزشی دانش‌آموزان، توانمندسازی دانش‌آموزان در استفاده از ظرفیت‌های مختلف بازی‌ها در موقعیت‌های متفاوت و تقویت هویت ملی با توسعه بازی‌های بومی محلی. در برنامه‌های سنتی و مرسوم تربیت‌بدنی که بر آموزش مهارت‌های ورزشی تمرکز دارند، گاهی مهارت‌ها فراتر از توانایی و علاقه همه دانش‌آموزان آموزش داده می‌شوند و برخی از دانش‌آموزان که موفق به یادگیری و کسب مهارت نمی‌شوند، از تجربه دلپذیر و لذت‌بخش حضور در فعالیت‌های ورزشی محروم می‌شوند و رفته‌رفته انگیزه خود را برای شرکت در فعالیت‌های جسمانی و ورزشی داخل و بیرون از مدرسه از دست می‌دهند (سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، ۱۳۹۵). برنامه تربیت‌بدنی باکیفیت، بهترین فرصت‌ها را برای توسعه ورزش‌های پایه دانش‌آموزان به‌نحوی که قادر به کسب تندرستی، انجام فعالیت کنونی و فعال بودن در سراسر زندگی انسان باشند، فراهم می‌آورد. اکنون معلمان تربیت‌بدنی دارای برنامه منسجمی در کلاس‌ها هستند؛ اما رسالت آن‌ها اقتضا می‌کند که با روش‌های تدریس مناسب تمامی همت خود را برای رشد سواد ورزشی و جسمانی به‌کار گیرند. در واقع، موضوع ورزش‌های پایه در مدارس در یک برنامه تربیت‌بدنی و در محتوای آن مستتر است؛ اما مسئولان آموزش و پرورش و معلمان تربیت‌بدنی باید چنین مفهومی را به‌طور عمدی و با توجه کامل مدنظر قرار دهند؛ در غیر این صورت هیچ برنامه‌ای نمی‌تواند به‌تنهایی منجر به رشد ورزش‌های پایه در دانش‌آموزان شود؛ برای مثال، در ایالت اونتاریو آمریکا بازنگری برنامه سلامت و تربیت‌بدنی مشخص کرد که توسعه ورزش‌های پایه دانش‌آموزان به‌عنوان پایه‌ها و زیربنای یادگیری آن‌ها از پایه اول تا پایه دوازدهم رشد کرده است. همین‌طور در برخی از کشورهای مرفعی توسعه ورزش‌های پایه دانش‌آموزان به‌عنوان یک شاخص مهم در ارزیابی کیفیت برنامه درسی تربیت‌بدنی در مدارسشان تلقی می‌شود؛ از این‌رو، می‌توان چنین استنباط کرد که ورزش‌های پایه هم برون‌داد و هم پیامد برنامه‌های تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس محسوب می‌شوند. هم اکنون وزارت آموزش و پرورش کانادا توسعه ورزش‌های پایه را به‌عنوان مبنایی برای برنامه تربیت‌بدنی در مدارس محسوب می‌کند (حلاجی و شیرینی، ۱۳۹۴).

اما شواهد موجود نشان‌دهنده نبود برنامه‌ریزی مطلوب در زمینه اصول و اهداف کلی در آموزش و پرورش، کمبود معلم ورزش در مدارس ابتدایی، محدود بودن ساعات درس ورزش، کمبود کتاب‌های علمی و نبود تخصص کافی و کمبود دانش و آگاهی معلمان در زمینه ورزش، کمبود تجهیزات، وسایل و مکان‌های ورزشی کافی و استاندارد و ضعف مدیریت یا همکاری نکردن مدیران

طی سال‌های گذشته هستند؛ بر این اساس، یکی از چالش‌های اساسی تربیت‌بدنی در مدارس، ناآگاهی و در نتیجه، بی‌توجهی خانواده‌ها به درس تربیت‌بدنی و نقش و جایگاه این درس در تکمیل عناصر تربیتی دانش‌آموزان است. به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، والدین دانش‌آموزان ایرانی و به خصوص شهر اهواز به عنوان جامعه هدف، علاقه زیادی به حضور فعال فرزندان در کلاس تربیت‌بدنی نشان نمی‌دهند. آن‌ها بیش از هر چیز فرزندان خود را به خواندن درس‌هایی تشویق می‌کنند که برای موفقیت در کنکور دانشگاه‌ها لازم هستند. به اعتقاد نویسندگان این مقاله، مهم‌ترین راه رونق‌بخشیدن و تغییر نگرش و در نهایت، کیفیت‌بخشی به درس تربیت‌بدنی و ورزش‌های پایه در مدارس، تحلیل مفاهیم اساسی مرتبط با این درس است. با توجه به مطالب بالا در زمینه توسعه ورزش‌های پایه، وجود موانع و مشکلات بر سر راه توسعه ورزش‌های پایه در مدارس که این موانع باعث بی‌علاقگی دانش‌آموزان به ورزش‌های پایه می‌شوند و همه این عوامل که در نهایت باعث توسعه نیافتن ورزش کشور می‌شوند و همچنین، با وجود مطالعات مختلف، پژوهشی که به تحلیل عوامل مؤثر در رشد و توسعه ورزش‌های پایه و شناسایی این عوامل و اولویت‌بندی آن‌ها و ارائه راهکار برای توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز انجام نشده است، بنابراین، این پژوهش در پی پاسخ‌گویی به این سؤال‌ها است:

۱- عوامل مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز کدام‌اند؟

۲- اولویت‌بندی این عوامل چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

روش این پژوهش توصیفی-تحلیلی است که با روش پیمایشی انجام شده است و داده‌های پژوهش نیز با استفاده از پرسش‌نامه پژوهشگر ساخته جمع‌آوری شده‌اند. جامعه آماری مورد مطالعه در این پژوهش معلمان تربیت‌بدنی مدارس ابتدایی شهر اهواز در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بودند که در مناطق چهارگانه آموزش و پرورش شهر اهواز مشغول به فعالیت بودند (تعداد = ۵۲۱). حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان به تعداد ۲۲۰ نفر برآورد شد و نمونه‌ها به روش نمونه‌گیری تصادفی تخصیصی انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها، پرسش‌نامه پژوهشگر ساخته‌ای با ۶۰ گویه شامل هفت گویه ویژگی‌های فردی و ۵۳ گویه مؤلفه‌های اصلی و در مقیاس پنج‌ارزشی لیکرت (کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) تدوین شد. برای اطمینان از روایی محتوایی پرسش‌نامه، پژوهشگر به انجام تعیین روایی پرسش‌نامه از طریق خبرگان مدیریت ورزشی که با موضوع پژوهش آشنایی داشتند، اقدام کرد. پس از دریافت بازخورد، اصلاحات پیشنهادی انجام شد و پرسش‌نامه نهایی با ۵۴ گویه شامل هفت گویه ویژگی‌های فردی و ۴۷ گویه برای نه مؤلفه اصلی پژوهش تدوین شد و پس از آن،

۲۲۰ پرسش‌نامه توزیع شدند و ۲۱۲ پرسش‌نامه (۹۶/۳۶ درصد پرسش‌نامه‌ها)، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل شدند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. از روش‌های آمار توصیفی برای محاسبه میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد فراوانی و در قسمت آمار استنباطی، از مدل اندازه‌گیری مرتبه دوم برای آزمون قدرت معناداری هر مؤلفه استفاده شد. برای بررسی روایی و پایایی سازه‌ای از روایی همگرایی و روایی واگرایی و نرم‌افزار اسمارت پی. ال. اس. نسخه دو استفاده شده است (لازم است ذکر شود برای کفایت حجم نمونه در معادلات ساختاری باید حجم نمونه حداقل از ۲۰۰ تجاوز کند (بوما و هوگلند، ۲۰۰۱) که این مطلب در این پژوهش رعایت شده است.

نتایج

یافته‌های توصیفی نشان داد که از ۲۱۲ آزمودنی که پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند، ۶۷ درصد مرد و ۳۳ درصد زن بودند. دامنه سنی پاسخ‌دهندگان بین ۲۰ تا ۴۵ سال به بالا بود که بیشتر آزمودنی‌ها در رده سنی ۲۶-۳۵ سال (۴۸/۱ درصد) قرار داشتند. بیشترین سابقه تدریس ۲۰-۱۶ سال (۲۴ درصد) و کمترین سابقه تدریس ۱-۵ سال (چهار درصد) بود. بیشتر پاسخ‌دهندگان متأهل (۷۸/۳ درصد) بودند. به لحاظ مدرک تحصیلی، بیشتر پاسخ‌دهندگان دارای مدرک کارشناسی (۵۸/۵ درصد) و ۸۸/۷ درصد آن‌ها دارای رشته تحصیلی تربیت‌بدنی بودند. به لحاظ داشتن مدرک مربیگری، ۶۸/۹ درصد از آن‌ها هیچ مدرک مربیگری نداشتند و همچنین، ۵۷/۵ درصد از آن‌ها اصلاً سابقه ورزشی نداشتند.

برای ارزیابی مدل پژوهش، از روایی همگرایی و روایی واگرایی استفاده شد که نتایج آن در جداول شماره یک و شماره دو ارائه شده است.

همان‌طور که در جدول شماره یک، مشخص است، همه متغیرها از پایایی و آلفای کرونباخ بالایی در مدل برخوردارند. همچنین، مقدار ملاک برای سطح قبولی میانگین واریانس استخراج شده $0/4$ است. همان‌گونه که در جدول شماره یک آمده است، مقادیر میانگین واریانس استخراجی مربوط به هر سازه بیشتر از $0/4$ است و این مطلب تأیید می‌کند که روایی همگرایی پرسش‌نامه حاضر در حد قابل قبول است.

-
1. Bouma & Hoagland
  2. AVE

جدول ۱- روایی همگرا

موانع توسعه ورزش‌های پایه	میانگین واریانس استخراجی	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ
فرهنگی و اجتماعی	۰/۴۰۳۲۲۸	۰/۸۱۶۸۷۵	۰/۷۶۶۸۳۲
مدیریتی و سازمانی	۰/۴۰۷۵۳۸	۰/۸۵۴۴۱۴	۰/۷۹۲۳۱۲
اقتصادی	۰/۵۶۲۶۸۶	۰/۸۶۵۳۱۱	۰/۸۰۵۳۳۲
نیروی انسانی	۰/۷۷۳۱۷۳	۰/۹۴۴۴۰۹	۰/۸۹۴۵۳۲
زمانی	۰/۵۱۱۳۰۴	۰/۷۵۴۷۹۲	۰/۷۰۴۲۳۱
امکانات و تجهیزات	۰/۶۷۷۲۳۲	۰/۸۹۲۷۱۲	۰/۸۳۱۲۴۵
آب‌وهوا	۰/۵۸۴۶۲۰	۰/۷۳۷۸۶۶	۰/۶۸۲۳۵۴
انگیزشی	۰/۶۵۵۹۷۰	۰/۸۴۶۱۱۳	۰/۷۶۳۲۵۴
رسانه	۰/۷۵۲۱۴۲	۰/۸۱۲۱۵۱	۰/۷۵۲۱۴۲

همان‌طور که در جدول شماره دو، ملاحظه می‌شود، بار هر معرف برای هر سازه بیشتر از بار آن معرف برای سایر سازه‌ها است؛ برای مثال، سؤال q1 برای سازه خودش ۰/۴۲ است؛ در صورتی که بار این معرف برای سایر سازه‌ها کمتر است؛ بنابراین، روایی افتراقی مدل تأیید می‌شود.

جدول ۲- آزمون بار عرضی

	رسانه	انگیزشی	آب‌وهوا	امکانات و تجهیزات	زمانی	نیروی انسانی	اقتصادی	مدیریتی	فرهنگی
q1	۰/۳۳۶۱۸۳	۰/۳۷۸۵۶۰	۰/۲۷۶۴۰۳	۰/۲۸۶۳۶	۰/۱۰۱۶۱۶	۰/۱۱۴۵۴۰	۰/۰۵۸۵۷۶	۰/۱۲۲۷۷۸	۰/۴۲۶۳۰۱
q2	۰/۴۷۴۴۵۷	۰/۳۰۸۴۶۳	۰/۳۴۴۵۴۷	۰/۳۰۳۵۰۳	۰/۹۹۲۳۹	۰/۱۰۹۷۸۹	۰/۰۱۴۹۳۶	۰/۱۰۰۳۱۷	۰/۶۳۱۶۹۵
q3	۰/۲۴۸۵۳۹	۰/۲۶۹۱۷۰	۰/۲۹۰۵۴۸	۰/۲۸۶۷۸۸	۰/۰۸۲۱۷۳	۰/۰۸۳۵۲۵	۰/۰۰۶۴۱۵	۰/۰۳۷۸۲۶	۰/۶۶۷۴۶۵
q4	۰/۱۹۸۴۳۴	۰/۲۲۱۲۲۰	۰/۱۸۹۲۹۱	۰/۱۹۶۲۴۴	۰/۰۸۹۸۲۰	۰/۲۳۵۱۵۴	۰/۱۶۵۱۶۰	۰/۱۳۲۳۷۳	۰/۶۴۱۸۰۸
q5	۰/۲۵۶۶۴۰	۰/۲۸۴۴۱۹	۰/۲۳۳۹۰۵	۰/۳۱۸۸۴۴	۰/۴۴۹۷۸۰	۰/۳۱۹۶۹۰	۰/۴۰۰۶۱۴	۰/۴۰۰۵۹۳	۰/۶۸۴۸۱۶
q6	۰/۳۶۴۴۰۹	۰/۲۹۶۹۲۱	۰/۳۷۵۱۰۶	۰/۴۱۰۲۴۴	۰/۴۶۳۱۴۰	۰/۴۱۶۱۹۴	۰/۳۹۹۳۷۴	۰/۵۵۳۰۵۰	۰/۶۵۸۸۳۵
q7	۰/۲۵۶۳۸۶	۰/۳۹۴۹۲۰	۰/۳۶۰۳۶۵	۰/۴۱۹۴۵۵	۰/۳۰۹۶۲۸	۰/۴۶۱۱۶۷	۰/۴۰۶۶۴۰	۰/۴۳۱۵۲۲۰	۰/۶۶۸۸۶۸
q8	۰/۴۵۳۵۰۳	۰/۳۱۴۲۳۶	۰/۲۷۹۸۲۱	۰/۲۹۴۴۰۰	۰/۴۱۳۱۸۸	۰/۳۴۳۱۷۵	۰/۲۵۹۶۲۸	۰/۶۱۸۱۸۲۹	۰/۰۷۶۱۵۷
q9	۰/۳۲۶۱۸۳	۰/۳۳۳۰۳۲	۰/۲۷۶۴۰۳	۰/۲۷۶۳۸۶	۰/۵۶۲۱۵۱	۰/۵۲۲۵۵۰	۰/۴۷۱۱۰۰	۰/۶۰۷۳۳۲	۰/۱۴۱۵۳۷
q10	۰/۴۲۴۴۵۷	۰/۳۴۹۳۰۹	۰/۳۴۴۵۴۷	۰/۳۰۳۵۰۳	۰/۵۲۹۰۵۴	۰/۵۲۲۸۵۹	۰/۴۵۹۹۰۹	۰/۶۹۰۷۱۸	۰/۱۴۳۵۲۵
q11	۰/۵۱۴۱۲۶	۰/۳۳۷۲۲۹	۰/۲۹۰۵۴۸	۰/۲۸۶۷۷۸	۰/۵۳۵۳۷۵	۰/۳۵۲۰۲۸	۰/۵۵۸۶۸۹	۰/۶۵۳۲۵۲	۰/۰۶۶۱۴۷
q12	۰/۴۳۸۴۳۸	۰/۳۹۸۰۸۴	۰/۱۸۹۲۹۱	۰/۱۹۶۲۴۴	۰/۴۷۴۵۰۸	۰/۴۰۴۵۴۶	۰/۳۰۰۵۱۵	۰/۶۹۳۰۱۱	۰/۰۸۱۴۰۷

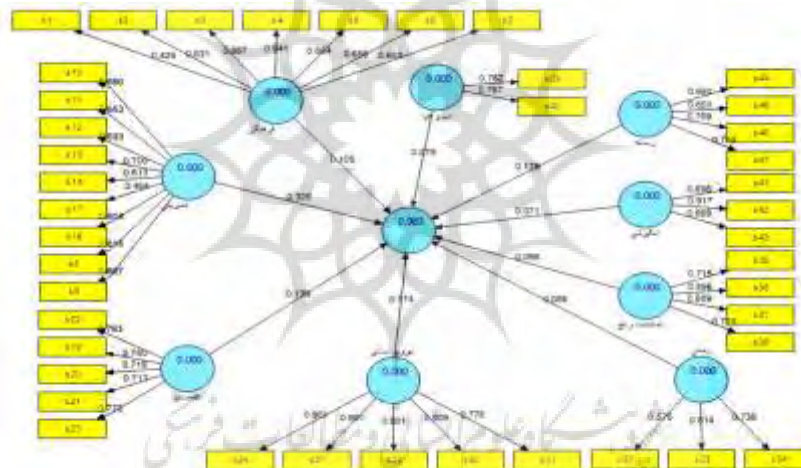
ادامه جدول ۲- آزمون بار عرضی

	فرهنگی	مدیریتی	اقتصادی	نیروی انسانی	زمانی	امکانات نجهیزات	آب‌وهوا	انگیزشی	رسانه
q13	۰/۰۵۳۶۸۲	۰/۷۰۰۰۶	۰/۴۵۶۶۸۶	۰/۳۱۳۹۰۵	۰/۴۹۳۸۶۵	۰/۳۱۸۸۴۴	۰/۲۳۳۹۰۵	۰/۳۱۶۹۶۲	۰/۳۳۱۷۵۵
q14	۰/۰۸۷۲۸۴	۰/۶۱۳۰۳	۰/۴۴۴۹۸۶	۰/۳۹۱۷۱۱	۰/۴۱۲۹۸۷	۰/۳۳۳۸۶۴	۰/۵۳۶۸۱۲	۰/۳۵۸۶۸۹	۰/۳۵۲۰۲۸
q17	۰/۱۳۳۷۳۳	۰/۴۶۴۵۵۰	۰/۳۷۲۹۵۰	۰/۳۱۵۵۸۲	۰/۴۲۰۲۸۳	۰/۱۶۷۶۳۰	۰/۳۵۵۴۱۷	۰/۲۰۰۵۱۵	۰/۳۰۴۵۴۶
q18	۰/۱۷۳۲۵۶	۰/۶۰۴۴۱۳	۰/۴۱۵۳۴۳	۰/۴۵۷۰۹۹	۰/۳۹۳۴۸۵	۰/۱۹۵۶۶۱	۰/۴۵۱۲۲۹	۰/۴۵۶۶۸۶	۰/۴۶۳۹۰۵
q19	۰/۱۳۴۸۹۸	۰/۶۰۷۲۸۳	۰/۷۸۰۳۳۱	۰/۳۴۳۵۳۷	۰/۵۳۱۵۳۲	۰/۳۰۶۸۳۴	۰/۵۱۹۹۴۶	۰/۴۲۴۹۸۶	۰/۳۲۱۷۱۱
q20	۰/۰۴۲۴۳۴	۰/۴۹۹۳۱۷	۰/۷۱۹۶۳۰	۰/۳۰۰۵۴۳	۰/۵۶۲۵۱۹	۰/۳۰۶۱۸۳	۱۵۰۱۶۱۴۰	۰/۳۷۲۹۵۰	۰/۴۵۹۵۸۲
q21	۰/۱۸۲۷۵۶	۰/۴۱۶۴۹۹	۰/۷۱۳۶۰۳	۰/۳۷۹۳۸۴	۰/۵۲۸۹۴۹	۰/۲۷۴۵۴۷	۰/۵۶۴۱۴۳	۰/۳۰۶۱۸۳	۰/۵۰۱۶۱۴
q22	۰/۱۲۷۵۴۰	۰/۴۳۰۱۷۲	۰/۷۶۳۳۷۲	۰/۳۰۷۱۷۵	۰/۶۲۲۸۷۶	۰/۲۴۸۳۴۹	۰/۶۲۵۳۲۲	۰/۲۷۴۵۴۷	۰/۵۶۴۱۴۳
q23	۰/۰۹۱۷۹۴	۰/۴۸۸۵۴۲	۰/۷۷۳۴۹۸	۰/۳۸۵۱۹۳	۰/۵۰۴۵۵۵	۰/۱۹۰۶۳۴	۰/۴۲۳۳۵۳	۰/۲۴۸۳۴۹	۰/۶۲۵۳۲۲
q25	۰/۱۰۱۹۱۷	۰/۴۲۶۹۶۲	۰/۵۳۰۲۱۶	۰/۹۰۱۰۶۰	۰/۷۸۲۴۵۸	۰/۲۳۳۶۴۰	۰/۴۰۸۹۲۱	۰/۲۰۰۶۴۳	۰/۵۲۳۳۵۳
q27	۰/۰۴۰۸۵۰	۰/۳۹۳۳۷۱	۰/۳۴۷۳۰۲	۰/۹۰۱۸۲۵	۰/۷۲۰۶۱۵	۰/۲۶۴۴۰۹	۰/۶۴۳۹۸۸	۰/۲۳۳۶۲۲	۰/۳۲۸۹۲۱
q28	۰/۱۱۱۴۳۵	۰/۳۵۲۱۵۹	۰/۲۶۶۸۷۷	۰/۸۰۱۷۵۰	۰/۵۸۹۳۲۶	۰/۲۷۶۳۸۶	۰/۲۷۶۴۰۳	۰/۲۶۴۴۰۹	۰/۶۳۳۹۸۸
q30	۰/۰۸۱۱۵۵	۰/۰۳۳۷۱۳۰	۰/۲۹۱۴۰۱	۰/۹۰۹۸۰۱	۰/۶۴۷۱۹۶	۰/۳۰۳۵۰۳	۰/۳۴۴۵۴۷	۰/۳۶۶۳۸۶	۰/۲۳۶۴۰۳
q31	۰/۰۱۰۵۱۴	۰/۳۴۰۹۷۱	۰/۳۶۴۵۲۳	۰/۷۷۸۰۸۲	۰/۶۴۲۷۸۹	۰/۲۸۶۷۷۸	۰/۲۹۰۵۴۸	۰/۳۰۳۵۰۳	۰/۳۲۴۵۴۷
q32	۰/۰۸۵۳۹۵	۰/۳۴۴۴۹۶	۰/۳۳۵۰۱۱	۰/۲۸۸۵۱۷	۰/۵۷۵۳۲۲	۰/۱۹۶۲۴۴	۰/۱۸۹۲۹۱	۰/۴۳۶۱۸۳	۰/۴۷۱۶۱۴
q33	۰/۰۳۸۸۱۴	۰/۳۲۸۷۰۴	۰/۲۷۲۹۰۶	۰/۲۴۵۰۱۷	۰/۸۱۴۵۲۵	۰/۳۳۳۸۶۴	۰/۲۳۳۹۰۵	۰/۱۹۵۴۵۴	۰/۶۶۷۴۸۲
q34	۰/۱۹۶۲۵۴	۰/۲۸۷۴۸۲	۰/۵۷۳۰۸۹	۰/۵۵۵۷۸۶	۰/۷۳۵۱۲۲	۰/۱۸۲۶۳۰	۰/۳۷۵۱۰۶	۰/۳۸۲۸۶۴	۰/۴۳۳۸۶۴
q35	۰/۲۷۶۱۵۰	۰/۳۶۷۵۹۸	۰/۶۵۳۷۰۵	۰/۶۲۳۹۹۱	۰/۳۳۳۰۲۲	۰/۷۱۵۲۲۲	۰/۳۶۰۳۶۵	۰/۱۸۷۶۳۰	۰/۵۶۷۶۳۰
q36	۰/۲۱۷۵۸۹	۰/۳۴۱۲۱۳	۰/۵۳۷۱۷۴	۰/۳۳۳۸۶۴	۰/۳۴۹۳۰۹	۰/۸۹۵۲۳۱	۰/۵۴۶۸۱۲	۰/۵۷۳۰۸۹	۰/۱۹۶۲۵۴
q37	۰/۲۸۸۷۷۰	۰/۲۹۰۶۲۳	۰/۵۴۸۷۱۸	۰/۱۶۷۶۳۰	۰/۳۲۶۶۵۷	۰/۸۸۹۱۲۳	۰/۶۶۵۴۱۷	۰/۵۱۳۷۰۵	۰/۲۷۶۱۵۰
q38	۰/۱۹۶۲۵۴	۰/۲۸۷۴۸۲	۰/۵۷۳۰۸۹	۰/۱۹۵۶۶۱	۰/۵۲۱۸۹۵	۰/۷۷۸۲۱۴	۰/۵۳۱۲۲۹	۰/۵۳۷۱۷۴	۰/۲۱۷۵۸۹
q39	۰/۲۷۶۱۵۰	۰/۳۶۷۵۹۸	۰/۳۵۳۷۰۵	۰/۳۰۶۸۳۴	۰/۵۴۸۳۲۲	۰/۳۰۸۴۶۳	۰/۷۶۲۱۲۴	۰/۵۴۸۷۱۸	۰/۲۸۸۷۷۰
q40	۰/۲۷۶۳۸۶	۰/۲۷۶۴۰۳	۰/۵۳۶۸۱۲	۰/۳۰۶۱۸۳	۰/۵۸۵۰۴۵	۰/۲۶۹۱۷۰	۰/۷۶۷۳۲۱	۰/۱۹۶۲۵۴	۰/۲۸۷۴۸۲
q41	۰/۳۰۳۵۰۳	۰/۳۴۴۵۴۷	۰/۶۶۵۴۱۷	۰/۲۷۴۴۳۲	۰/۶۰۳۱۱۵	۰/۲۲۳۲۲۰	۰/۳۳۳۰۳۲	۰/۸۹۶۱۲۴	۰/۲۹۶۲۵۴
q42	۰/۲۸۶۷۷۸	۰/۲۹۰۵۴۸	۰/۳۲۱۲۲۹	۰/۲۴۸۴۱۹	۰/۶۳۹۰۳۴	۰/۲۸۴۴۱۹	۰/۳۴۹۳۰۹	۰/۹۷۱۲۴	۰/۱۳۵۲۵۴
q43	۰/۱۹۶۲۴۴	۰/۱۸۹۲۹۱	۰/۵۱۹۹۴۶	۰/۱۹۰۶۳۴	۰/۳۲۵۷۴۳	۰/۲۹۶۹۲۱	۰/۳۲۶۵۵۷	۰/۵۶۹۱۲۴	۰/۱۵۵۲۶۴
q44	۰/۳۱۸۸۴۴	۰/۲۳۳۹۰۵	۰/۵۰۱۶۱۴	۰/۲۳۳۶۴۰	۰/۴۲۰۹۸۹	۰/۳۹۴۹۲۰	۰/۱۹۶۲۴۴	۰/۱۸۹۲۹۱	۰/۶۹۱۵۲۱

ادامه جدول ۲- آزمون بار عرضی

	مدیریتی فرهنگی	اقتصادی	نیروی انسانی	زمانی	امکانات تجهیزات	آب و هوا	انگیزشی	رسانه
q45	۰/۴۱۰۲۴۴	۰/۳۷۵۱۰۶	۰/۵۶۴۱۴۳	۰/۲۶۴۴۰۹	۰/۵۳۱۶۴	۰/۳۱۴۲۳۶	۰/۳۱۸۸۴۴	۰/۲۳۳۹۰۵
q46	۰/۴۱۹۴۵۵	۰/۳۶۰۳۶۵	۰/۶۲۵۳۳۲	۰/۵۵۵۷۸۶	۰/۳۳۳۰۳۲	۰/۴۱۰۲۴۴	۰/۳۷۵۱۳۲	۰/۳۷۵۱۳۲
q47	۰/۲۹۴۴۰۰	۰/۲۷۹۸۲۱	۰/۵۲۳۳۵۳	۰/۶۲۳۹۹۱	۰/۳۴۹۳۰۹	۰/۳۰۸۴۶۳	۰/۴۱۹۴۵۵	۰/۳۶۰۳۶۵

در مرحله ارزیابی بیرونی سؤال‌های ۱۵، ۱۶، ۲۴، ۲۶ و ۲۹، با توجه به اینکه دارای بار عاملی کمتر از ۰/۴ بودند، از مدل حذف شدند و بررسی با سایر سؤال‌ها انجام شد. مدل ارائه شده در شکل شماره یک در حالت استاندارد و در شکل شماره دو در حالت معناداری ارائه شده است.

شکل ۱- بررسی مدل پژوهش در حالت استاندارد

برای بررسی برازش مدل ساختاری پژوهش از چندین معیار استفاده می‌شود که اولین و اساسی‌ترین معیار، ضرایب معناداری یا همان مقادیر t است. این ضرایب باید از ۱/۹۶ بیشتر باشند تا بتوان در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار بودن آن‌ها را تأیید کرد. در مورد این مدل همان‌گونه از شکل شماره دو مشخص است، ضریب

مربوط به همه مسیره‌ها از ۱/۹۶ بیشتر است که معنادار بودن این مسیر و مناسب بودن مدل ساختاری را نشان می‌دهد.

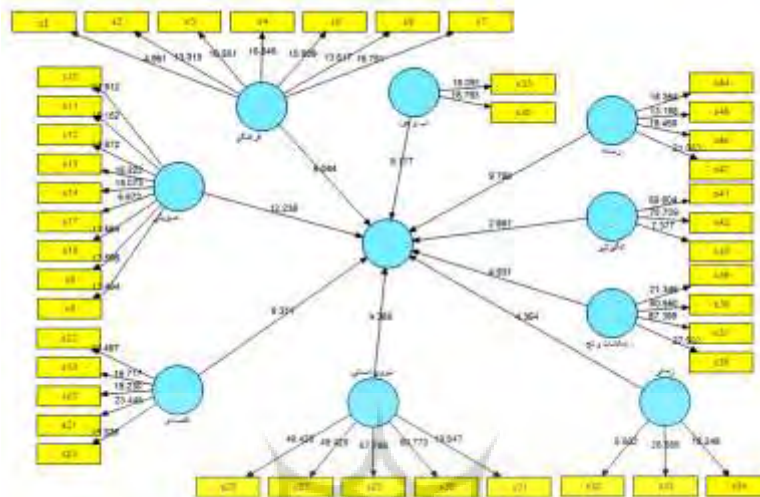
دومین معیار برای بررسی برازش ساختاری مدل، ضرایب R^2 مربوط به متغیرهای پنهان درون‌زای (وابسته) مدل است. R^2 معیاری است که نشان‌دهنده تأثیر یک متغیر برون‌زا بر یک متغیر درون‌زا است و سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می‌شوند. مطابق شکل شماره یک، مقدار R^2 برای سازه موانع توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ۰/۹۸۳ محاسبه شده است که با توجه به سه مقدار ملاک، مناسب بودن برازش مدل ساختاری را تأیید می‌کند.

معیار دیگری که لازم است بررسی شود، معیار قدرت پیش‌بینی مدل Q^2 است. در صورتی که مقدار Q^2 در مورد یک سازه درون‌زا سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را کسب کند، به ترتیب نشان‌دهنده قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی سازه یا سازه‌های برون‌زای مربوط به آن است. از آنجایی که مقدار Q^2 سازه درون‌زای موانع توسعه ورزش مدارس ۰/۲۸۸ شده است، نشان‌دهنده قدرت پیش‌بینی مناسب متغیرهای مدل است و برازش مناسب مدل ساختاری پژوهش را بار دیگر تأیید می‌کند.

در نهایت، آخرین معیاری که بررسی می‌شود، شاخص کیفیت کلی مدل است. برای بررسی کیفیت کلی مدل در حداقل مربعات جزئی، از شاخص نیکویی برازش استفاده می‌شود. برازش بالای مدل نشان می‌دهد که این مدل توسط حداقل مربعات جزئی به خوبی تبیین شده است. شاخص نیکویی برازش بین صفر و یک است و سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به ترتیب به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای آن معرفی شده‌اند. این شاخص دو مدل اندازه‌گیری و ساختاری را مدنظر قرار می‌دهد و معیاری برای پیش‌بینی عملکرد کلی مدل است.

$$GOF = \sqrt{\text{Communality} \times \overline{R^2}} = 0.566269 * 0.983 = 0.74$$

به‌طور کلی، با توجه به خروجی نهایی نرم‌افزار و شاخص‌های برازش آن می‌توان گفت، مدل مفهومی پژوهش تأیید می‌شود. در این میان، عوامل مدیریتی با ضریب مسیر برابر با ۰/۳۲۶ بیشترین و عوامل انگیزشی با ضریب مسیر برابر با ۰/۰۷۱ کمترین تأثیر را بر سازه توسعه ورزش‌های پایه در مدارس شهر اهواز داشتند.

شکل ۲- خروجی نرم افزار پی. ال. اس. در حالت معناداری

جدول ۳- بررسی مؤلفه‌های پژوهش

نتیجه	ضریب معناداری	تخمین استاندارد	موانع
تأیید	۵/۰۴	۰/۱۰۵	فرهنگی و اجتماعی
تأیید	۱۲/۲۳	۰/۳۲	مدیریتی و سازمانی
تأیید	۸/۳۷	۰/۱۳۹	اقتصادی
تأیید	۴/۳۸	۰/۱۷۴	نیروی انسانی
تأیید	۴/۳۵	۰/۰۹۸	زمانی
تأیید	۴/۹۳	۰/۰۹۵	امکانات و تجهیزات
تأیید	۵/۱۱	۰/۰۸	آب و هوا
تأیید	۲/۸۶	۰/۰۷۱	انگیزشی
تأیید	۹/۷۹	۰/۱۷۵	رسانه

با توجه به نتایج جدول شماره سه، تمامی موانع موردنظر با توجه به اینکه در بازه بیشتر از ۱/۹۶ قرار گرفته‌اند، در سطح اطمینان ۰/۹۵ تأیید شده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی و تحلیل عوامل مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز انجام شد تا با شناخت دقیق آن‌ها بستر مناسب برای برنامه‌ریزی‌های آینده فراهم شود. طی

تحلیل عاملی، نه عامل در قالب ۴۷ گویه بررسی شد. در مرحله ارائه مدل درونی با حذف پنج گویه، ۴۲ گویه معنادار شناخته شدند. طبق شاخص نیکویی برازش، خروجی مدل ساختاری و مدل اندازه‌گیری پرسش‌نامه قابل قبول است. در ادامه به تبیین هریک از عوامل مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز با استفاده از مدل اندازه‌گیری مرتبه دوم خواهیم پرداخت.

عامل فرهنگی- اجتماعی که به سنت‌ها، باورها، عقاید و فرهنگ حاکم و همچنین، نوع ارتباط افراد جامعه و مسائل اجتماعی مرتبط است، از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۱۰ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز را تبیین می‌کند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های عبداللهی (۱۳۹۲)، مهدی‌زاده، اندام و روزبهرانی (۱۳۹۲)، سالاری و بادامی (۱۳۹۳)، ژانگ و باو^۱ (۲۰۱۳) و بوکارو^۲ و همکاران (۲۰۱۲) هم‌خوانی دارد. ژانگ و باو (۲۰۱۳) طی پژوهش خود ضمن اشاره به اهمیت توسعه ورزش‌های پایه در بین دانش‌آموزان، به نقش فرهنگ مردم هر منطقه در توسعه یک ورزش تاکید کردند. بنابراین، فرهنگ و اجتماع از عوامل اثرگذار در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس هستند. این مسئله اهمیت محیط را برای ما بیشتر روشن می‌کند؛ محیطی که دانش‌آموزان در آن رشد می‌کنند و همچنین، فرهنگ حاکم بر آن باعث تغییر نگاه به فعالیت بدنی می‌شود؛ بنابراین، با اطلاع‌رسانی مناسب در زمینه توسعه فرهنگ ورزش و فعالیت بدنی در جامعه هم از طریق مدیران و هم از طریق مردم می‌توان به رشد و شکوفایی ورزش‌های پایه در مدارس کمک کرد.

یافته‌های پژوهش نشان داد که عوامل مدیریتی و سازمانی نیز در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز تأثیر گذارند. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۳۲ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند. این یافته با یافته‌های سعیدی، ربانی، سیدی و خدادوست (۱۳۹۱)، فیروزی، رضوی و فرزاد (۱۳۹۱)، مهدی‌زاده، اندام و روزبهرانی (۱۳۹۲)، حسین‌پور، کاشف، وحدانی و موهگشتی (۱۳۹۳)، گزارش مؤسسه پژوهشی تناسب اندام و سبک زندگی کانادا (۲۰۱۴) و هاردی و همکاران (۲۰۱۰) هم‌خوان است. مدیران در رأس تمامی سازمان‌ها نقش حیاتی و هدایت‌گر دارند. آنان با تصمیم‌های خود به موفقیت یا شکست سازمان کمک می‌کنند؛ بنابراین، مدیران به عنوان یکی از اعضای تیم تعلیم و تربیت دانش‌آموزان وظیفه دارند زمینه‌های مساعدی را برای اجرای مطلوب درس تربیت‌بدنی در مدارس فراهم آورند. در این زمینه، آنان باید علاوه بر پیش‌بینی امکانات فیزیکی لازم برای اجرای برنامه‌های تربیت‌بدنی و

---

1. Zhang & Bao
2. Kanter

اختصاص زمان کافی به هر دو بخش فعالیت‌های ورزشی فوق‌برنامه و متن برنامه (برنامه درسی) بر اجرای برنامه‌ها نیز نظارت منطقی داشته باشند؛ یعنی نه تنها مدیران باید از نقش و اهمیت تربیت‌بدنی در رشد یکپارچه دانش‌آموزان آگاهی کامل داشته باشند و بر این اساس به تربیت‌بدنی و نیازهای آن به حد کافی توجه کنند، بلکه باید تلاش کنند امکانات ورزشی و فضای مدرسه علاوه بر ساعات موظف درسی، در ساعات تعطیلی در صورت لزوم در اختیار فوق‌برنامه تربیت‌بدنی دانش‌آموزان قرار گیرد. همچنین، مدیران موظفند پیش‌بینی‌های لازم را برای ایمن‌سازی فضاهای ورزشی انجام دهند و نظارت هماهنگ با قوانین و مقررات را بر کمیت و کیفیت آن‌ها داشته باشند.

یافته‌های پژوهش نشان داد که عامل اقتصادی در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز تأثیرگذار است. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۱۳ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های قاسم‌زاده میرکلایی و امیرنژاد (۱۳۹۱)، رضوی، شعبانی‌بهار و سجادی (۱۳۹۰)، یوشیدا و جیمز^۱ (۲۰۱۰) و بوکارو و همکاران (۲۰۱۲) هم‌خوان است. منشأ عامل اقتصادی، مستقیم یا غیرمستقیم با مسائل اقتصادی، مالی، تهیه و تأمین وسایل ورزشی، تأسیسات، تجهیزات و امکانات مرتبط است و همیشه جزو شایع‌ترین عوامل مؤثر در توسعه ورزش است؛ بنابراین، مسئولان آموزش و پرورش می‌توانند با راهکارهایی همچون کمک گرفتن از بخش خصوصی، جذب سرمایه از خیران، کمک از وزارت ورزش و فدراسیون‌های مربوط، از مشکلات مالی و اقتصادی در حوزه ورزش آموزش و پرورش بکاهند. از عوامل اساسی که به شدت به اقتصاد و مسائل اقتصادی مرتبط است، مسئله زیرساخت آموزشی در مدارس است و در کشور ما نیز تجربیات خوبی در خصوص فعالیت خیران و بخش خصوصی در حوزه ساخت مراکز دینی، مدارس، مراکز آموزش عالی و غیره وجود دارد؛ بر این اساس و با توجه به اهمیت موضوع و سرنوشت‌ساز بودن آن در حوزه آموزش و ورزش کشور می‌توان از نهادهای مختلفی که در این زمینه فعالیت می‌کنند، در بعد اقتصادی توسعه ورزش مدارس کمک گرفت.

یافته‌های پژوهش نشان داد که عامل نیروی انسانی متخصص نیز در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز تأثیرگذار است. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۱۷ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های مطالعات رضوی و همکاران (۱۳۹۳)، حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۳)، قاسم‌زاده میرکلایی و همکاران (۱۳۹۴) و گزارش مؤسسه پژوهشی تناسب اندام و سبک‌زندگی کودکان کانادا (۲۰۱۴) هم‌خوان است. امروزه، نقش و اهمیت نیروی انسانی در فرایند آموزش و ارائه خدمات در جوامع بشری، به‌عنوان یکی

از مهم‌ترین عوامل در نظر گرفته می‌شود. با نگاهی به مراحل تمدن بشری مشخص می‌شود که نقش نیروی انسانی از نیروی کار ساده به سرمایه‌انسانی تکامل یافته است؛ زیرا، پیشرفت بدون تحولات نیروی انسانی فاقد کارایی است. این بخش از یافته‌ها با سند چشم‌انداز آموزش و پرورش در راستای اینکه نقش معلم و مربی به‌عنوان هدایت‌کننده و اسوه‌ای امین و بصیر در فرایند تعلیم و تربیت و مؤثرترین عنصر در تحقق مأموریت‌های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی است، قرار دارد. طبق یافته‌های این پژوهش، یکی از مهم‌ترین عوامل در بحث توسعه ورزش‌های پایه در ورزش مدارس، عامل نیروی انسانی متخصص در این زمینه است؛ زیرا، با توجه به وضع موجود به نظر می‌رسد که مدیران می‌توانند توجه بیشتری در این زمینه داشته باشند و دانش‌آموزان مستعدی را که در سطح پایه جذب ورزش می‌شوند در سطوح بالاتر حفظ کنند. قانونمند کردن سیستم پاداش برای معلمان و مربیانی که در سطح کشور مقام کسب می‌کنند، می‌تواند به توسعه ورزش‌های پایه کمک کند.

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش، نقش عامل زمان در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز بود. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۰۹۸ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند. این نتیجه با یافته‌های مهدی‌زاده و همکاران (۱۳۹۲)، فاکس، من، راموس، کلینمن و هارویتز^۱ (۲۰۱۲)، ژی^۲ (۲۰۱۲)، ابراهیمی، کریم، اون و وان‌نگا^۳ (۲۰۱۳) هم‌خوانی دارد. ژی (۲۰۱۲) دریافت به منظور افزایش مشارکت دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در فعالیت‌های ورزشی باید از طریق مدارس و ساعات درس تربیت‌بدنی اقدام کرد؛ این موضوع بر اهمیت زمان درس تربیت‌بدنی می‌افزاید؛ به ویژه برای مدارس دخترانه، زیرا دختران نسبت به پسرها کمتر در خارج از مدرسه و اوقات فراغت خود به ورزش می‌پردازند؛ بنابراین با افزایش ساعات درس تربیت‌بدنی توسط مسئولان و حتی کلاس‌های ورزشی فوق‌برنامه می‌توان به توسعه ورزش‌های پایه در مدارس دست یافت.

همچنین، یافته‌های پژوهش نشان داد که عامل امکانات و تجهیزات نیز در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز تأثیرگذار است. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۰۹ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های عبداللہی (۱۳۹۲)، برومند، گوهررستمی، اسماعیل‌زاده و عسکرشمسی (۱۳۹۳)، قاسم‌زاده میرکلائی و همکاران (۱۳۹۴)، جنکینسون و بنسون^۴ (۲۰۱۰)، هاردی و همکاران (۲۰۱۰) و اوياگی^۱ و همکاران

1. Fox, Mann, Ramos, Kleinman, & Horowitz

2. Zhe

3. Ibrahimi, Karim, Oon, Wan Ngah

4. Jenkinson & Benson

(۲۰۱۳) هم‌خوانی دارد. عامل امکانات و تجهیزات از جمله عواملی است که تأثیر مثبتی بر توسعه ورزش در تمام سطوح ورزش پایه، ورزش همگانی و قهرمانی دارد. عواملی همچون سالن‌ها و اماکن استاندارد، ایمنی اماکن، نور کافی سالن‌ها، وجود سالن‌های ویژه بانوان و غیره، بر توسعه ورزش و مشارکت ورزشی مؤثرند. ورزش‌های پایه به امکانات و تجهیزات تخصصی و نسبتاً گران نیاز دارند که مدارس آموزش و پرورش فاقد این امکانات هستند و شرط نخست و لازم برای توسعه ورزش‌های پایه در مدارس، وجود همین امکانات و تجهیزات لازم برای آموزش است که همت مسئولان مربوط را برای برطرف کردن موانع و تجهیز مدارس می‌طلبد.

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش نقش عامل آب‌وهوا در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز بود. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۰۸ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند. ابراهیمی و همکاران (۲۰۱۳) نیز دریافتند که آب‌وهوا یکی از موانع شایع شرکت نکردن مردان اهل مالزی در فعالیت‌های بدنی است. بنابراین، شرایط آب‌وهوایی مناسب یکی از دلایلی است که می‌تواند باعث توسعه ورزش شود. شهر اهواز به دلیل مشکلاتی همچون آب‌وهوای گرم و مشکل ریزگردها، نیازمند سالن‌ها و امکانات ورزشی سرپوشیده و بهره‌مندی از امکانات سرمایشی پیشرفته برای انجام فعالیت‌های ورزشی است.

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش تأثیر عامل انگیزش در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز بود. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۰۷۱ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند که با نتایج مطالعات عبداللهی (۱۳۹۲)، سالاری و بادامی (۱۳۹۳)، مازیاری، کاشف و سیدعامری (۱۳۹۳)، بوکارو و همکاران (۲۰۱۲) و اویاگی و همکاران (۲۰۱۳) هم‌خوان است؛ بنابراین، ایجاد انگیزش نسبت به فعالیت‌های ورزشی در دانش‌آموزان و معلمان به تلاش مسئولان، دبیران و خانواده‌ها نیاز دارد. همکاری نکردن معلم و دانش‌آموزان در کلاس درس به موانع انگیزشی منجر می‌شود. معلمان مدارس و خانواده‌های دانش‌آموزان می‌توانند با الگو قرار دادن قهرمانان و ورزشکاران برای دانش‌آموزان، انگیزه دانش‌آموزان را برای مشارکت و توسعه در فعالیت‌های ورزشی افزایش دهند.

همچنین، یافته‌های پژوهش نشان داد که عامل رسانه‌ها نیز در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز تأثیرگذار است. از نظر پاسخ‌دهندگان این عامل به میزان ۰/۱۷۵ درصد از تغییرات متغیر توسعه ورزش‌های پایه را تبیین می‌کند. یافته‌های این پژوهش با نتایج مطالعات فیروزی و همکاران (۱۳۹۱)، رضوی و همکاران (۱۳۹۱) و توکلی، نجفی و نوبخت‌رمضانی (۲۰۱۳)

هم‌خوانی دارد. رسانه‌های گروهی یکی از ابزارهای اساسی برای بررسی مسائل اجتماعی، اطلاع‌رسانی، آموزشی و عامل مؤثری در شکل‌گیری ارزش‌های اجتماعی به‌شمار می‌آیند. رسانه‌ها به‌عنوان رکن چهارم دموکراسی می‌توانند نقش مهمی در روشننگری مردم داشته باشند و افراد جامعه را از تفریحات ناسالم بازدارند؛ رسانه‌ها می‌توانند مردم را به سمت ورزش سوق داده و با آگاه‌سازی اثرات مثبت فعالیت بدنی و همچنین اثرات منفی ناشی از کم‌تحرکی، ورزش را در زندگی مردم نهادینه کنند. رسانه‌ها می‌تواند با تاکید بر جذابیت‌های رشته‌های ورزشی پایه نقشی کلیدی در توسعه این رشته‌ها ایفا کنند.

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش تربیت را در سه بعد فکری و مغزی، اخلاقی و رفتاری سرلوحه امور تربیتی خود قرار داده است. طبق این سند باید سلامت جسمانی، نشاط و تقویت اراده در دستور کار مدارس قرار گیرد و این مهم با به‌کارگیری درست فعالیت‌های بدنی و ورزش در مدارس امکان‌پذیر است. هرچند طی سال‌های اخیر اقداماتی در این زمینه انجام شده، ولی به نظر می‌رسد با جایگاه مطلوب خود فاصله زیادی دارد؛ همانطور که نتایج این پژوهش نشان داد عوامل متعددی در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس نقش دارند و صرفاً با تهیه بخشنامه و دستورالعمل نمی‌توان به نتایج مطلوب دست یافت. تدوین کتاب‌های راهنمای تدریس برای معلمان ورزش که اخیراً انجام شده، هر چند می‌تواند اقدامی مطلوب در این حوزه باشد ولی بهتر بود در تدوین این کتاب‌ها به شرایط، امکانات و زیرساخت‌های موجود در مدارس کشور توجه بیشتری می‌شد. به نظر می‌رسد طرح این مباحث فقط در حد نوشتار، مشکلات ورزش دانش‌آموزی را حل نخواهد شد و لازم است برنامه‌ریزان با آگاهی و علم به زیرساخت‌های موجود در مدارس کشور به ارائه این مباحث اقدام کنند.

توسعه ورزش‌های پایه در کشور نیازمند تغییر نگاه مسئولان به حوزه ورزش و حوزه سلامت عمومی است، که این نیز عزم جدی متخصصان تربیت‌بدنی را می‌طلبد؛ همان‌طور که نتایج پژوهش نشان داد حضور متخصصان حوزه ورزش در رأس مدیریت کلان تربیت‌بدنی آموزش و پرورش می‌تواند موجب برنامه‌ریزی بلندمدت، نظارت و ارزشیابی اصولی، انجام پژوهش‌های بنیادی و کاربردی، هماهنگی و ارتباط با فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی شود و ورزش مدارس را از سستی و حالت رکود خارج کند. با توجه به یافته‌های پژوهش درخصوص نیروی انسانی متخصص و عامل فرهنگی و اجتماعی، متأسفانه در گذشته شاهد استفاده از دانش‌آموختگانی غیر از رشته تربیت‌بدنی برای ورزش مدارس بودیم؛ اما خوشبختانه در حال حاضر، این نگاه تغییر کرده است و معلمانی که دانش‌آموخته ورزش هستند، در این جایگاه قرار دارند؛ آموزش و پرورش می‌تواند با اقداماتی همچون

برگزاری دوره‌های کارآموزی عملی، دوره‌های مربیگری و توانمندسازی، به دانش علمی و تخصصی معلمان ورزش بیفزاید.

عامل فرهنگی و اجتماعی که از بنیان جامعه و خانواده و نشأت می‌گیرد، عامل مهمی در توسعه و گسترش ورزش است. عامل فرهنگی و اجتماعی برای دانش‌آموزان به خصوص دانش‌آموزان دختر با توجه به محدودیت‌هایی که دارند، عامل حساس و مهمی است که نیاز است مسئولان مربوطه در رفع موانع فرهنگی و اجتماعی ورزش دختران اقدامات و راهکارهای مناسبی را به کار گیرند. درخصوص عامل اقتصادی می‌توان گفت در بیشتر مواقع آموزش و پرورش با کمبود بودجه روبه‌رو است و طبیعی است که بودجه ورزش مدارس نیز با محدودیت مواجه شود؛ بنابراین بودجه ورزش مدارس نیاز به توجه ویژه دارد و اگر به‌خوبی تخصیص یابد، می‌تواند در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس تاثیرگذار باشد.

در نهایت، می‌توان گفت هر یک از عوامل شناسایی شده در این پژوهش می‌توانند به نوعی در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس اهواز تاثیرگذار باشند؛ به نظر می‌رسد نتایج این پژوهش قابل تعمیم به سایر نقاط کشور نیز باشد، هرچند ممکن است با توجه به شرایط هر منطقه، در اولویت‌بندی عامل‌ها اختلافاتی نیز وجود داشته باشد. امید است آموزش و پرورش کشور با الگوگیری از کشورهایی که در زمینه توسعه ورزش‌های پایه موفق بوده‌اند، همچنین توجه به ویژگی‌های بومی مردم در هر منطقه به توسعه این رشته‌های ورزشی کمک کند و به تدریج شاهد توسعه ورزش مدارس نه‌تنها در سطح مدارس شهر اهواز، بلکه در تمام کشور باشیم.

تشکر و قدردانی

از دبیران تربیت‌بدنی شهر اهواز که در انجام این پژوهش اعضای تیم پژوهش را یاری کردند، تقدیر و تشکر می‌شود.

منابع

1. Abbott, A., Button, C., Pepping, GJ., & Collins, D. (2005). Unnatural selection: talent identification and development in sport. *Nonlinear dynamics, psychology and life sciences journal*, 9(1): 61-88.
2. Abdollahi, D. (2013). girls' risk factors for participating in school sports activities research. *journal of sport management and motor behavior*. 9(17): 27-46. Doi: [10.22080/jsmb.2013.520](https://doi.org/10.22080/jsmb.2013.520) (Persian).

3. Aoyagi, K., Ishii, K., Shibata, A., Arai, H., Hibi, Ch., & OkaK, K. (2013). Facilitators and Barriers of External Coaches' Involvement into school-based extracurricular sports activities: a qualitative study. *advances in physical education*. (3)3: 116-124. Doi: 10.4236/ape.2013.33020.
4. Askari, B. (2012). Basic exercises for elementary students. *Development of physical education*. 44: 60-2. (Persian).
5. Bocarro, J., Kanters, M., Cerin, E., Floyd, M., Casper, J., Suau, L., & McKenzie, T. (2012) School sport policy and school-based physical activity environments and their association with observed physical activity in middle school children. *Health & Place*. 1(18): 31-8. doi:10.1016/j.healthplace.2011.08.007
6. Boroumand, M., Gohar Rostami, H., Esmael Zadeh Toloei, M., & AskarShamsi, M. (2014). Content analysis of physical education in the sixth grade elementary course textbook with education goals approach. *Applied Research of Sport Management*, 3(10): 55-66. (Persian).
7. Burden, T., & Marlene, D. (2013). The State of Intramural Opportunities in Texas Public Schools. The 28th Annual North American Society for Sport Management Conference. May 28-June 1. Book of abstracts: 537-8.
8. Canadian Fitness & Lifestyle Research Institue. (2014). Barriers to childrens participation in physical activity. *Bulletan* 14, Section E. 84-112. https://www.cflri.ca/res_page/7.
9. Ershad, T., Ardestani, A., & Azmoun, J. (2012). Book Teacher's Guide to Teaching Physical Education, Lesson 6, Publication of the Office of General Printing and Distribution of Teaching Books. Tehran. 6-11. (Persian).
10. Firoozi, M., Razavi, M., & Farzan, F. (2012). Review of the Challenges and Problems of the Medal Fields of Athletics, Sailing and Swimming in Iran. *Research Reports on Sport Management and Motor Behavior*, Eighth, 15, 37-66. (Persian).
11. Fox, A., Mann, D., Ramos, M., Kleinman, L., & Horowitz, C. (2012). Barrier to Physical Activity in East Harlem. *Journal of Obesity*. 2012:1-8. Doi:10.1155/2012/719140.
12. Ghasemzadeh MirKalei, E., & Amirzhad, S. (2012). A Study on the Factors Affecting the Recruitment and Retaining of Athletes in Iran's Leading Guild Runners from the Perspectives of Managers, Coaches, and Athletes. *Second National Conduct of Athletic Nutrition*. https://www.civilica.com/Paper-NCST02-NCST02_035.html. (Persian)
13. Halaji, M., & Shiri, B. (2015). Relationship between physical education's students and teachers. *Development of physical education*. 62: 26-7. (Persian)
14. Hamidi, M. (2001) Management of sports organizations. second edition. Tehran: Payame Noor University Press. P. 2. (Persian)
15. Rasekhi, M. (2007). The role of school administrators in the development and popularization of school sports East Azerbaijan province. *Harakat*. 31: 71-86. (Persian)
16. Hardy, L., King, L., Farrell, L., Macniven, R., & Howlett, S. (2010). Fundamental movement skills among Australian preschool children. *Journal of science and medicine in sport*. 5(13): 503-508. Doi: 10.1016/j.jsams.2009.05.010.

17. Hosseinpour, E., Kashef, M., Vahdani, M., & Mogashti, Y. (2014). An Analysis on the Performance of Sabah project on Training of swimming skills by students and the difficulties to its better application from the point of view of trainers and experts. *Applied Research of Sport Management*, 3(11): 95-104. (Persian)
18. Ibrahim, S., Karim, N., Oon, N., & Wan Ngah, W. (2013). Perceived physical activity barriers related to body weight status and sociodemographic factors among Malaysian men in Klong Valley. *BMC Public Health*, 13:275. Doi:10.1186/1471-2458-13-275.
19. Jenkinson, K., & Benson, A. (2010). Barriers to providing physical education and physical activity in victorian state secondary schools. *Australian journal of teacher education*, 8(35):1-18. Doi: 10.14221/ajte.2010v35n8.1.
20. Kanters, A., Bocarro, J., Edwards, M., Casper, J., & Floyd, F. (2013). School Sport Participation Under Two School Sport Policies. *Annals of Behavioral Medicine*, 45:113-21. Doi: 10.1007/s12160-012-9413-2.
21. Kartakoullis, N., Karlis, G., & Karadakis, M. (2009). Sports for All Philosophy: The evolution in Cyprus and the Transfer from a Sport to a Health Orientationm, *International Journal of Sport Management, Recreation & Tourism*, 3: 47-60. DOI: 10.5199/ijsmart-1791-874X-3d.
22. Keshgar, S., Dadras, M., & Qeisari, R. (2014). Evaluation of elementary schools PE guide book in veiw point of Yazd city PE teachers, *Communication Management in Sports Media*, 1(3): 63-70. (Persian)
23. Mazhari, M., Kashef, M., & Seyed Ameri, H. (2016). Relationship between Social Support Behavior of Physical Education Teachers and motivation of Student in Physical Education Activities. *Research in sport management and motor behavior*, 6(11):41-50. (Persian).
24. MehdiZadeh, R., Andam, R., & Roozbehani, S. (2013). Obstacles to the development of universal sport in universities. *Research in academic sport*, 3: 109-26. (Persian).
25. Razavi, M., Shabani Bahar, G., & Sajjadi, A. (2011). Analysis of the influential factors on the quality of school physical education course in secondary schools from the viewpoint of sports teachers. *Journal of Sport management and motor behavior*, 7(14): 103-12.(Persian)
26. Saeedi, F., Rabbani, V., Seyyedi, S., & Khodadost, H. (2012). Examining the Obstacles and Challenges in the Development of Talents. Second National Conference on sport talent detection. https://www.civilica.com/Paper-NCST02-NCST02_124.html (Persian).
27. Salari, K., & Badami, R. (2014). The relationship between social support from physical education teachers and students' achievement motivation in sport activities. *Sports Psychology Studies*, 3(8): 49-58. (Persian)
28. Shariati, M., Salsali, S., Moeinirad, S., & Nikravan, F. (2012). The study of problems & barriers of female students for the sport participation in Mashhad city. *Procedia-social and behavioral sciences*. World Conference on Learning, Teaching & Administration. 31:28-30. Doi:10.1016/j.sbspro.2011.12.011.

29. Sofo, H., Lee, J., Chow, R., & Sin, L. (2016). Barriers to Physical Education in China's Basic Schools. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 4(21): 386-406.
30. Sotiriadou, P. (2012) Sport development planning: The Sunny Golf Club. *Sport Management Review*. 4(16): 514-23. Doi: 10.1016/j.smr.2012.09.002
31. Tavakolli, M., Najafi, A., & Nobakht Ramezani, Z. (2013). Studying role of mass media in sport development. *Pelagia Research Library*. (4)4, 49-54.
32. Yoshida, M., & James, J. (2010). Customer satisfaction with game and service experiences: antecedents and consequences. *Journal of Sport Management*. 3(24):338-61. Doi:10.1123/jsm.24.3.338.
33. Zhang, J., & Bao, Y. (2013). My Views on the Development of China's Sports. *Journal of Hebei Institute of Physical Education*. 2(91): 125-40.
34. Zhe, W. (2012). The Current Situation of Students' Participation in Extracurricular Sports Activities of Private Middle School in Henan Province and the Analysis of Investigation. *Physics Procedia*. 33:2015-9. Doi:10.1016/j.phpro.2012.05.317.

استناد به مقاله

جهان‌تاب‌نژاد، عباس، مهدی‌پور، عبدالرحمن، و خطیبی، امین. (۱۳۹۷).
 تحلیل عوامل مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز.
 مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۰ (۵۰)، ۸۶-۱۶۵. شناسه دیجیتال:
 10.22089/smrj.2018.5321.2044

Jahantab Nezhad, A., Mehdi Pour, A.R., & Khatibi, A.
 (2018). Analysis of Effective Factors on the Developing
 Basic Sports in the Elementary Schools of Ahvaz.
Sport Management Studies. 10(50): 165-86. (Persian).
 Doi: 10.22089/smrj.2018.5321.2044

Analysis of Effective Factors on the Developing Basic Sports in the Elementary Schools of Ahvaz

A. Jahantab Nezhad¹, A.R. Mehdi Pour², A. Khatibi³

1. M.Sc. Student of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz

2. Associate Professor of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz

3. Assistant Professor of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz*

Received: 2018/01/02

Accepted: 2018/04/10

Abstract

The purpose of this study was to analyze the factors affecting the development of basic sports in elementary schools of Ahvaz. The research method was descriptive-analytical. A survey was conducted. The statistical population included all male and female sports teachers in Ahvaz (N=521). The sample size was estimated using Morgan table (n=220). The instrument was a researcher-made questionnaire designed by the researchers. To assess the content and the formality of the questionnaire, a number of related professors were reviewed and distributed after the desired modifications. Also, convergence and divergence validity were used to investigate the validity and reliability of the construct. The findings of this study showed that 9 factors of cultural and social, managerial and organizational, economic, personnel, equipment, motivational, time, climate and media affect the development of basic sports in elementary schools of Ahvaz. In general, considering the final output of the software and its fitting indexes, it was found that the proposed model is consistent with the data obtained from the research. In the meanwhile, management factors with path coefficient (0.326) had the highest and motivational factors with path coefficient (0.071) had the least effect on the development of basic sports in Ahvaz schools. In general, it is recommended that special consideration be given to the factors affecting the development of basic gymnastics in schools and to take into account the results of sporting school policies.

Keywords: Basic Sport, Development, Effective Factors, Elementary Schools

---

---

*Corresponding Author

Email: Khatibi83@yahoo.com